

Wellerwaard

Aanvulling Milieueffectrapport

projectnr. 155758
versie 03
december 2010

Opdrachtgever
Gemeente Noordoostpolder
Postbus 155
8300 AD EMMELOORD

datum vrijgave

17 december 2010

beschrijving revisie 03

Aanvulling

goedkeuring

E. Koomen

vrijgave

H.A.M. van de Wetering

oranjewoud

Inhoud

Blz.

1	Inleiding	3
2	Aanvulling per onderdeel	5
2.1	Samenhang plan Corridor	5
2.2	Onderbouwing van het voornemen	6
2.2.1	<i>Nut en noodzaak</i>	6
2.2.2	<i>Beschrijving voornemen en de referentiesituatie</i>	6
2.3	Landschap	13
2.3.1	<i>Referentiesituatie landschap</i>	13
2.3.2	<i>Vertaling Concept structuurvisie naar ontwerp Wellerwaard</i>	14
2.3.3	<i>Alternatieven</i>	16
2.4	Natuur	17
2.5	Verkeer	26
2.6	Effecten Corridor	30

Bijlagen

Landschappelijk kader, Recreatief uitloopegebied Emmeloord-Kuinderbos ~Van Corridor naar Wellerwaard~ met daarbij:

- Brochure Ontwerp Ontwikkelingsvisie, Corridor Emmeloord - Kuinderbos
- Visualisaties
- Wellerwaard, grenzeloos wonen, visie schetsontwerp

1 Inleiding

In juni 2010 is het Milieueffectrapport (MER) Wellerwaard afgerond. Met ingang van 16 september 2010 heeft een ieder voor een periode van zes weken kunnen reageren op dit MER en op het voorontwerp-bestemmingsplan "Wellerwaard" waarvoor het MER is opgesteld.

Op 5 november 2010 heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage in een eindconcept toetsingsadvies geconcludeerd dat zij van mening is dat in het MER de essentiële informatie voor de besluitvorming niet aanwezig is. Zij adviseert voorafgaand aan de besluitvorming over het bestemmingsplan de door haar genoemde zaken in een aanvulling verder uit te werken en/of nader te onderzoeken. Op 11 november is hierover nader van gedachten gewisseld tussen vertegenwoordigers van de gemeente Noordoostpolder en de Commissie m.e.r. en is toegezegd een aanvulling op het MER op te stellen. De voorliggende aanvulling voorziet in de beantwoording van de vragen van de Commissie m.e.r.

Het (concept) advies van de Commissie m.e.r. heeft betrekking op de volgende aspecten:

- samenhang en de effecten van het plan Corridor
- nut en noodzaak van recreatieve voorzieningen en woningen
- beschrijving van het voornemen en de referentiesituatie
- beoordeling van de effecten op landschap
- effectbeperkende maatregelen ten aanzien van landschap
- effecten op natuur
- effecten op verkeer en verkeersveiligheid, alsmede mitigerende maatregelen.

In de voorliggende aanvulling is zoveel mogelijk aangesloten bij de inhoudsopgave van het (concept) advies van de Commissie. Achtereenvolgens komen de hiervóór genoemde aspecten aan de orde, afgesloten met een separate beschrijving van de mogelijke effecten van de ontwikkeling van de Corridor in zijn geheel.

2 Aanvulling per onderdeel

2.1 Samenhang plan Corridor

Uit de informatie van het landschappelijk kader (bijlage) blijkt een duidelijke rode draad te destilleren uit de planvorming die in de loop der jaren heeft plaatsgevonden voor de Corridor Emmeloord-Kuinderbos. Reeds in 1992 is geconstateerd dat er behoefte bestaat aan uitbreiding van het toeristisch recreatief aanbod nabij Emmeloord. Uitwerking heeft achtereenvolgens plaatsgevonden in:

- Structuurplan Noordoostpolder (1992)
- Ontwikkelingsvisie corridor Emmeloord - Kuinderbos (1999)
- Omgevingsplan Flevoland (2000)
- Landschapspark Emmeler State, Landschapsvisie Emmeloord-Kuinderbos (2001)
- Aanzet voor Planrealisatie Corridor Emmeloord-Kuinderbos (2001)
- Notitie kansen voor waterberging in ecologische verbinding langs de Burchttocht (2003)
- Toekomstvisie gemeente Noordoostpolder 2030 (2003)
- Prijsvraag (2005).

De periode 2007-2009 heeft in het teken gestaan van de aanleg van het waterbergingsgebied aan de Burchttocht van het waterschap en de afdichting van de stortplaats, en de inrichting daarvan als 9-holes golfbaan.

Het plan Wellerwaard vormt een onderdeel van de Corridor (zie ook paragraaf 2.2.2). De verdere invulling van de Corridor is nog niet duidelijk. In de Corridor mag recreatie zich verweven met de landbouw en wordt ruimte geboden aan vormen van recreatie die passen bij de groene recreatieve functie van het gebied. Uitwerking hiervan vindt plaats, voor zover nu mogelijk en gewenst, in het kader van de Structuurvisie.

In de Corridor kan volgens de (concept) structuurvisie natuurontwikkeling, extensieve recreatie en verblijfsaccommodatie gecombineerd worden. De verweving mag hier in de buitenring leiden tot functieverandering en landschappelijke verdichting, aansluitend bij het Kuinderbos. Belangrijk voor milieueffecten zijn:

- In buitenring ruimte voor grootschalige recreatie in combinatie met natuur en landschap. Verdichting mogelijk, maar geen doorsnijding kavelstructuur.
- Gedacht kan worden aan een bungalowpark, een dierentuin of bijvoorbeeld een groen attractiepark.
- In buitenring geen ruimte voor grootschalige dagrecreatie die qua geluid en milieuhinder schadelijk zijn voor aanwezige natuurwaarden en overige recreatieve functies (die vormen van recreatie vinden plek in zuidelijke A6-zone).

Plaats en omvang van deze opties zijn nog weinig concreet (zie ook paragraaf 2.2.2). Meer specifiek wordt rekening gehouden met een toekomstige uitbreiding van golfbaan De Terp. De uitbreidingsrichting ligt nog niet vast. Voorts worden mogelijkheden nagegaan voor een fietsbrug over de A6 waarbij een recreatieve koppeling ontstaat tussen de Corridor en de nieuwe woonwijk Emmelhage ten westen van de A6.

2.2 Onderbouwing van het voornemen

2.2.1 *Nut en noodzaak*

Recreatie

Reeds in 1992 is geconstateerd dat er behoefte bestaat aan uitbreiding van het toeristisch recreatief aanbod nabij Emmeloord. Sindsdien heeft stap voor stap nadere detaillering plaatsgevonden. Dit is nader beschreven en toegelicht in de bijlage (landschappelijk kader).

Wonen

Op basis van diverse studies blijkt behoefte aan de beoogde woningbouw. Het project Wellerwaard is een goed voorbeeld van een toevoeging in het topsegment met grote kavels van minimaal 1.000 m². Het concept dat in de Wellerwaard wordt neergelegd is nadrukkelijk bedoeld voor een ander marktsegment dan de woningbouw in Emmelhage en de dorpen. Los van de financiële dragers is woningbouw goed voor de leefbaarheid en de sociale veiligheid in het gebied (zie verder bijlage landschappelijk kader).

Conclusie

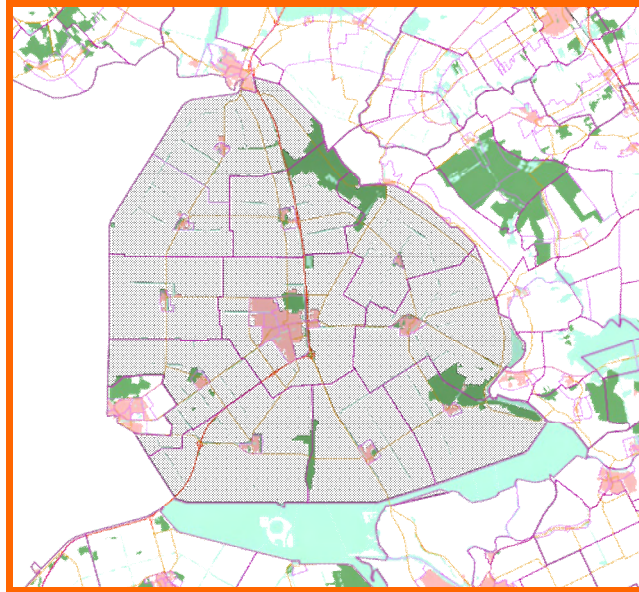
Uit de in de bijlage (landschappelijk kader) aangehaalde onderzoeken blijkt een urgente behoefte aan dagrecreatieve voorzieningen in de nabijheid van Emmeloord; met name een zwemplas wordt node gemist. Eenzelfde behoefte blijkt er te zijn voor de recreatieve routestructuren in de vorm van verbindingen voor o.a. voet- fiets- en ruiterpaden tussen Emmeloord en het Kuinderbos. Ook voor wonen blijkt er een markt te bestaan voor het segment zoals de gemeente dat voor ogen heeft voor Wellerwaard. Naast een financiële drager voor de recreatieve ontwikkelingen spelen ook leefbaarheid, sociale veiligheid en de meerwaarde van bijzondere woonbebouwing voor de recreatieve aantrekkelijkheid van het gebied hierbij een rol.

2.2.2 *Beschrijving voornemen en de referentiesituatie*

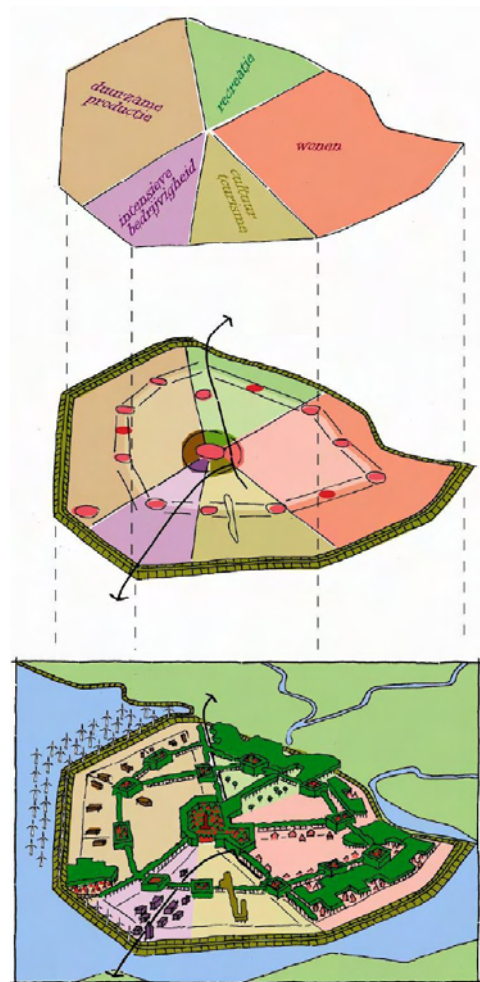
Plangebied en studiegebied

Het plangebied voor het opgestelde MER betreft het plan Wellerwaard. Omdat dit plan deel uitmaakt van de Corridor -het gebied tussen Emmeloord en het Kuinderbos- heeft de Commissie m.e.r. gevraagd om de samenhang en effecten van de Corridor mee te beschouwen.

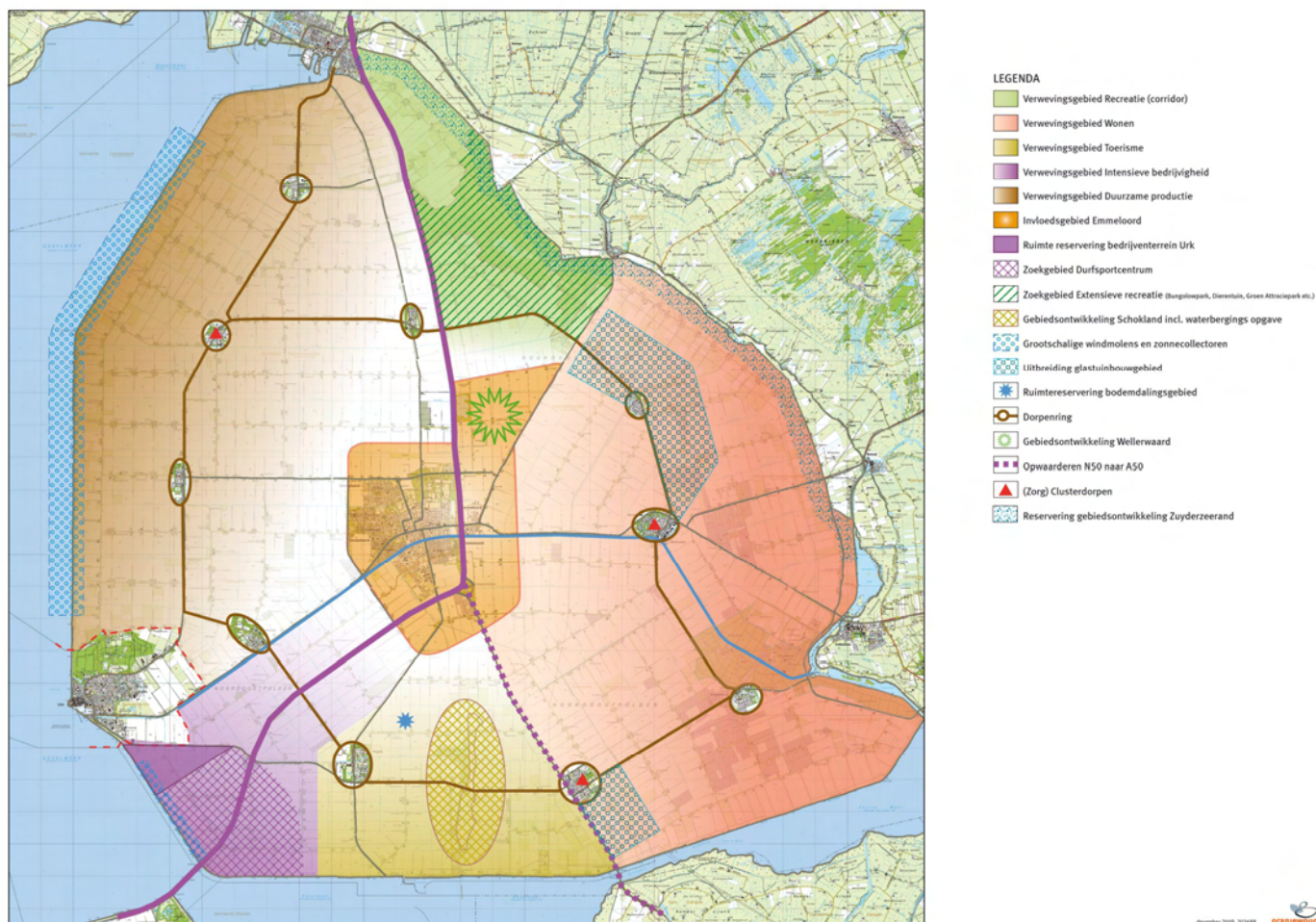
Achtereenvolgens wordt hierna van grof naar fijn ingegaan op het plangebied en de situering daarvan in de polder (zie figuren).

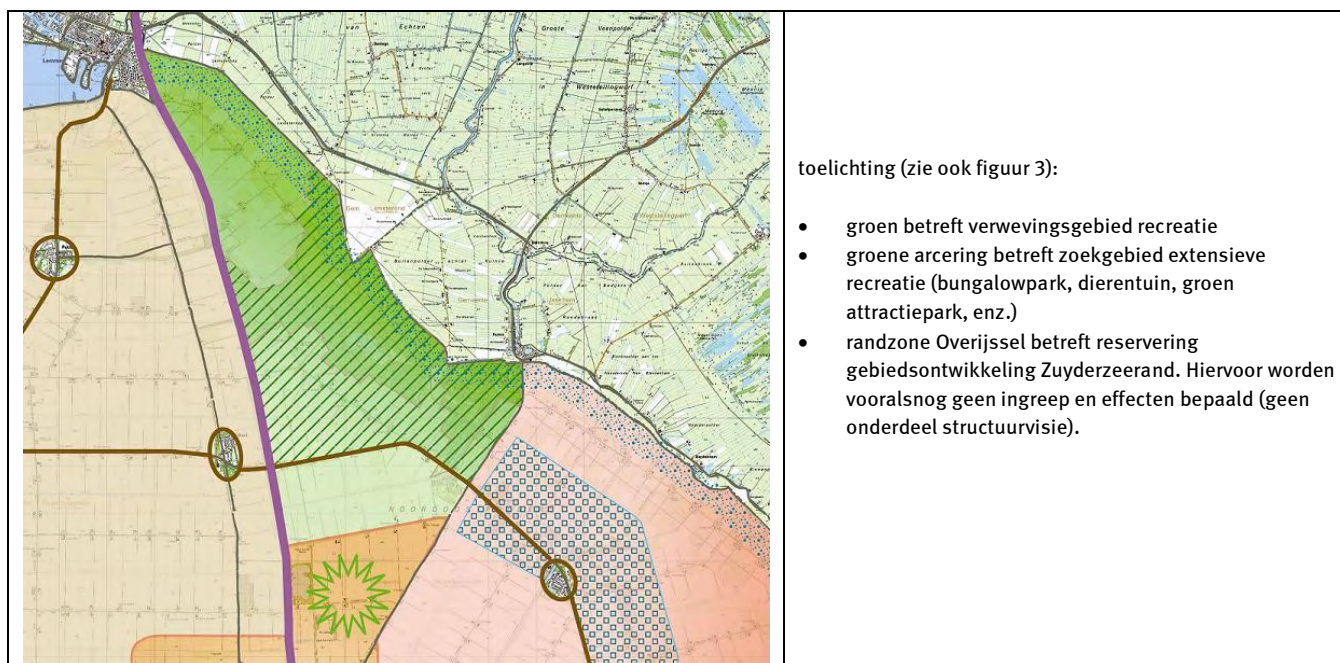
Figuur 1: gemeente Noordoostpolder

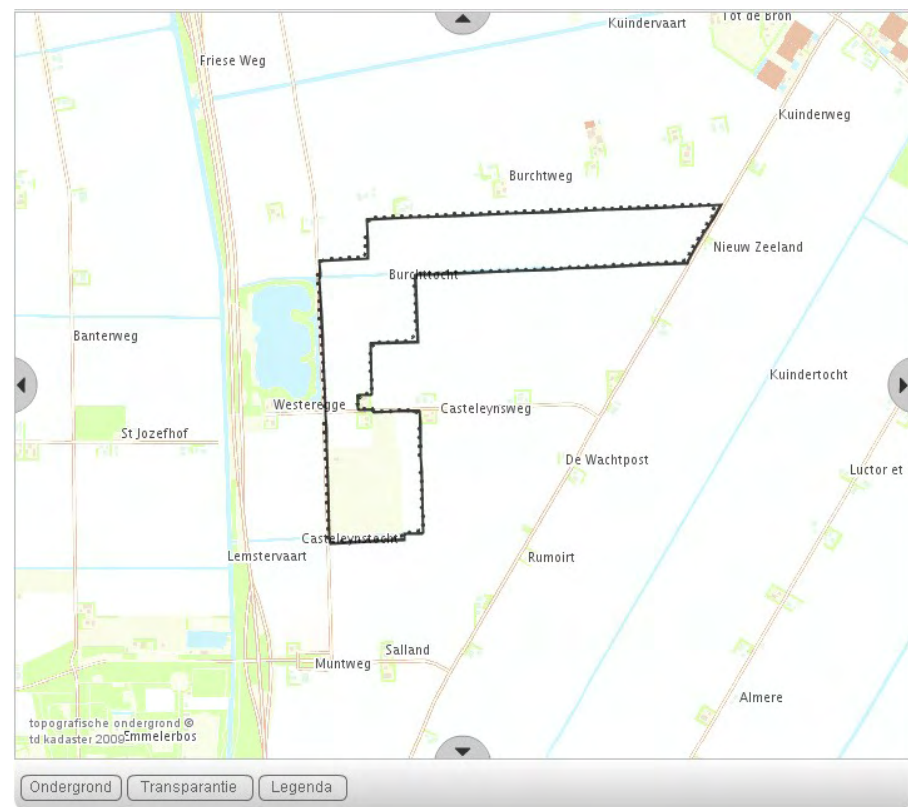
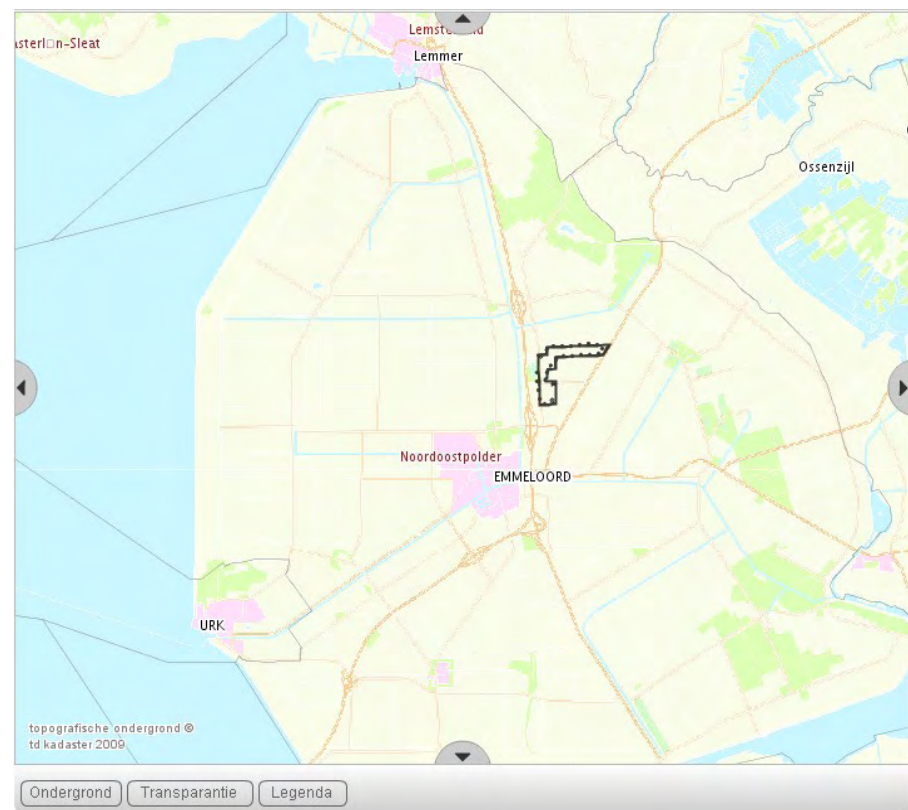
*Figuur 2: Vijfde laag geïntegreerd in het oorspronkelijke ontwerp
(Corridor betreft de "recreatiepunt"; bron: concept structuurvisie, januari 2010)*

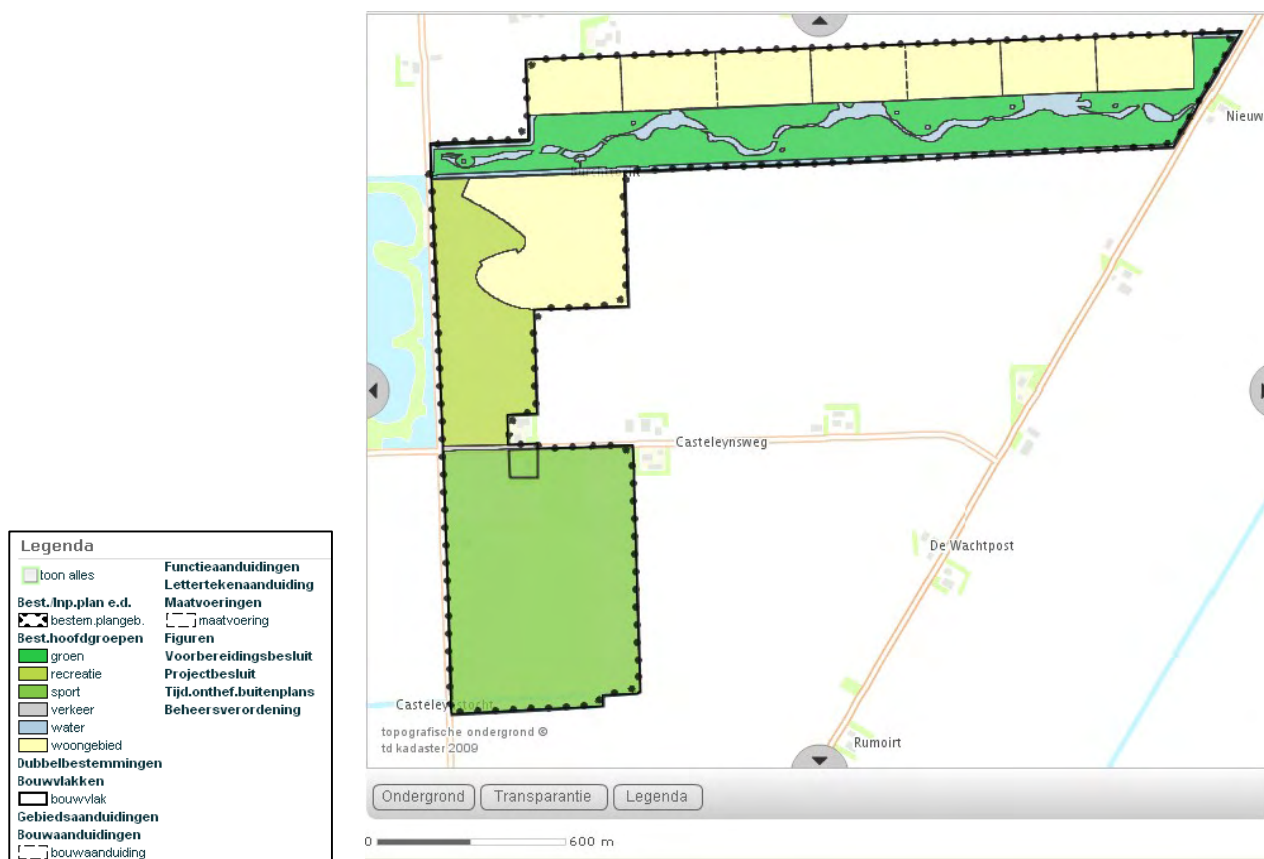
Figuur 3: Impressie van de 5e laag van de gemeente Noordoostpolder (bron: concept structuurvisie, januari 2010).

Figuur 4: ligging Corridor ("taartpunt" vanaf groene ster noordwaarts)

Figuur 5: Aanduiding plangebied Wellerwaard (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

Figuur 6: Nadere info plangebied Wellerwaard (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

De omvang van het studiegebied wordt bepaald door de reikwijdte van de effecten. Per milieuaspect kan dit variëren zoals ook blijkt uit het MER en de aanvulling voor de Corridor (zie paragraaf 2.6)

Omschrijving van de onderdelen van het plan Wellerwaard

De invulling van het plan is, voor zover nu bekend, beschreven in de Visie Schetsontwerp van 30 september 2010.

Recreatie

Voor recreatie worden hier samengevat de volgende uitgangspunten genoemd:

- strand op schiereiland
- begrenzing zwemgedeelte
- horeca (categorie cafetaria) met terras
- strand op oostelijke oever zwemplas
- speel/sportveld 2x direct noordoostelijk van strand op oostelijke oever
- ponton in zwemplas (met glijbaan) voor jeugd
- kinderspeelplaats op schiereiland
- ligweides bij beide stranden
- recreatieve routes voor wandelen, paardrijden en fietsen
- kanoroute
- aanlegsteiger zuidelijk van zwemplas, noordzijde schiereiland
- overstaplekkano's noordelijk van woonplas ter hoogte van hoofdentree
- doorwaadplek dieren (paarden/honden)
- camperparkeerplaats
- educatieve-natuurroute Casteleynsplas- Burchttocht
- fruitbomen/plukbomen route?
- fitnessroute?
- parcours voor duikers?

De doelgroep voor deze recreatieve voorzieningen betreft met name de inwoners van de gemeente Noordoostpolder.

Wonen

Alle woningen profiteren optimaal van een ligging aan het water en/of een ligging met zicht op het polderlandschap. In totaal gaat het om 165 woningen, verdeeld over een zuidelijk plandeel met ca. 64 woningen, ten zuiden van de Burchttocht, en een noordelijk plandeel met ca. 101 woningen, ten noorden van Burchttocht.

Het uitgangspunt van de grondexploitatie is om een jaarlijkse afzet te realiseren van 12 woningen. Dit aantal is mede gebaseerd op marktonderzoek.

Ruimtelijke visualisatie van het plan

De ruimtelijke visualisaties zijn separaat als bijlage opgenomen. In paragraaf 2.3 is een voorbeeld weergegeven.

Natuurinrichting en beoogd beheer

Het waterbergingsgebied Burchttocht, 45 ha groot en gesitueerd in het plangebied Wellerwaard, vormt bij uitstek een gebied waarvan mag worden verwacht dat het de natuurwaarden vergroot. Hier zijn onder meer paaiplassen voor vissen, een zwaluwwand en kikkerpoelen aangelegd. Het gebied is verder ingericht met vochtig bloemrijk grasland, graslandruigte, plantsoen, bomen en water.

In de Visie Schetsontwerp wordt voor de "Benten" (de meer open woongebieden aan de noordzijde van het plan, afgewisseld met de meer gesloten "Burchten") het volgende opgemerkt.

De vrijstaande woningen grenzen direct aan de openbare ruimte en worden dus gebouwd zonder erf of tuin. De woningen bevinden zich in een open natuurlijk landschap. Het terrein zal licht glooiend worden aangelegd met grote stukken bloemrijk grasland, solitaire bomen, en struweel, één en ander afgestemd op een nader te bepalen beheervorm. Delen binnen dit gebied kunnen als gazon worden uitgemaaid. Aan de waterbufferzijde zal er sprake zijn van echte waterplantenvegetatie. Op de overgang van water en land zullen vochtminnend riet-, gras-, en biezenvetigaties zich vestigen.

De daadwerkelijke (natuur)inrichting en het beheer van de verschillende gebieden binnen de Wellerwaard zijn nog niet duidelijk. Uitgangspunt is dat wordt aangesloten op de habitattypen zoals genoemd voor Casteleynsplas en/of Kuinderbos (zie paragraaf 2.4). Het "soort" natuur dat kan ontstaan is mede afhankelijk van de wijze en intensiteit van het te voeren beheer. In alle gevallen worden voor natuur meer kansen en potenties verwacht dan bij het huidige agrarische beheer.

Referentiesituatie landschap, water, natuur en verkeer

- Voor de referentiesituatie ten aanzien van landschap wordt verwezen naar paragraaf 2.3
- Voor de referentiesituatie water wordt verwezen naar het MER en naar de uitgevoerde hydrologische verkenning (Oranjewoud, december 2009), waarvan de rapportage samen met het MER ter inzage heeft gelegen. Dit heeft geleid tot een positief wateradvies van het waterschap (brief 25 oktober 2010):

De afgelopen jaren heeft er over het project Wellerwaard regelmatig overleg tussen gemeente en waterschap plaatsgevonden. Hierin heeft Waterschap Zuiderzeeland een aantal aandachtspunten aan u meegegeven. Wij zijn verheugd dat u deze heeft verwerkt in de waterparagraaf. Het waterschap heeft dan ook geen opmerkingen en geeft een positief wateradvies over het voorontwerp bestemmingsplan 'Wellerwaard'.

Uitgangspunt is dat dit voldoende informatie biedt voor de besluitvorming over het bestemmingsplan ten aanzien van het aspect water.

- Voor de referentiesituatie ten aanzien van het aspect natuur wordt verwezen naar paragraaf 2.4
- Voor de referentiesituatie ten aanzien van het aspect verkeer wordt verwezen naar paragraaf 2.5.

2.3 Landschap

2.3.1 Referentiesituatie landschap

Afwijkende elementen Corridor

Voor de situering van het project Wellerwaard is gekozen voor kavels in de hoekverdraaiing van de verkavelingsstructuur in de Corridor. Dit is één van de elementen die door situering en vormgeving afwijkt van de eigenschappen en inrichtingsprincipes van de Noordoostpolder. Onderstaande figuur laat deze en andere elementen zien in de Corridor die door vormgeving en situering afwijken van de eigenschappen en inrichtingsprincipes van de Noordoostpolder. Het gaat hier om: de A6, de Casteleynsplas, de golfbaan De Terp, het Friese Pad, de Kuinderweg, het Burchttochtgebied, het Opvangcentrum Luttelgeest, de ruimtelijke reservering voor een snelle OV-verbinding (streepjeslijn), de vele hoekverdraaiingen in de kavelstructuur (lichtgroen), het zoekgebied voorkeustracé 380 kv-leiding (stippellijn), de uitbreiding van het bedrijventerrein van Emmeloord en de rafelige rand van het Kuinderbos met een uitloper naar het OC Luttelgeest.

Opvallend is eveneens dat de ontsluitingswegen in het plan niet volgens een strak ordeningsprincipe zijn geprojecteerd. Daarbij is langs de wegen in het plangebied het ruimtelijk beeld aan de ene zijde van weg overwegend anders dan aan de andere zijde, dat in de polder echter meestal vergelijkbaar is. Het verkavelingspatroon kent in de Corridor op tal van plaatsen afwijking ten opzichte van het gebruikelijke patroon.

Figuur 7: Afwijkende elementen Corridor (bron: Landschappelijk kader)

Toelichting 'afwijkingen'

Behoud door ontwikkeling is het credo voor Belvédère gebieden. Een uitgangspunt dat essentieel is gebleken voor de doorontwikkeling van de Noordoostpolder. Immers zonder dit zouden nog altijd de fysieke dragers; een rationeel ontworpen structuur, de stedenbouwkundige waarden, de archeologische waarden en de eilanden Urk en Schokland met hun eigen vormtaal, gelden. De uitgangspunten van vlak na de drooglegging, het ideaalbeeld van de Noordoostpolder; zo is de polder gemaakt en zo zal de polder blijven.

Al snel zijn andere elementen van een andere maat en schaal in de Noordoostpolder geïmplementeerd. Elementen die niet veel met de oorspronkelijke uitgangspunten van de opzet van de Noordoostpolder te maken hebben. Elementen en maatschappelijke ontwikkelingen van een latere periode, maar nodig om de Noordoostpolder sociaal economisch- en maatschappelijk te kunnen laten functioneren. Bijvoorbeeld, het waterloopkundig laboratorium De Voorst, industrieterreinen zoals de Munt en bij de dorpen, grootschalige glastuinbouw, natuurprojecten en niet te vergeten de A6. Objecten die op één of andere manier wel of niet in de opsomming van de fysieke dragers worden genoemd, maar door hun eigen vormtaal een onderdeel van de Noordoostpolder zijn geworden.

Hiermee is aangegeven dat het mogelijk is om 'grootschalige elementen' of elementen met andersoortige ontwerpprincipes; principes niet genoemd in de fysieke dragers van de nota Belvédère, toe te voegen die wel door de toen gebruikte hoofdlijnen worden gedragen.

Met het project "Wellerwaard" is zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de bijzondere kenmerken van de Corridor. Voor een verdere toelichting en beschrijving van de referentiesituatie ten aanzien van landschap wordt verwezen naar de bijlage Landschappelijk kader.

2.3.2 Vertaling Concept structuurvisie naar ontwerp Wellerwaard

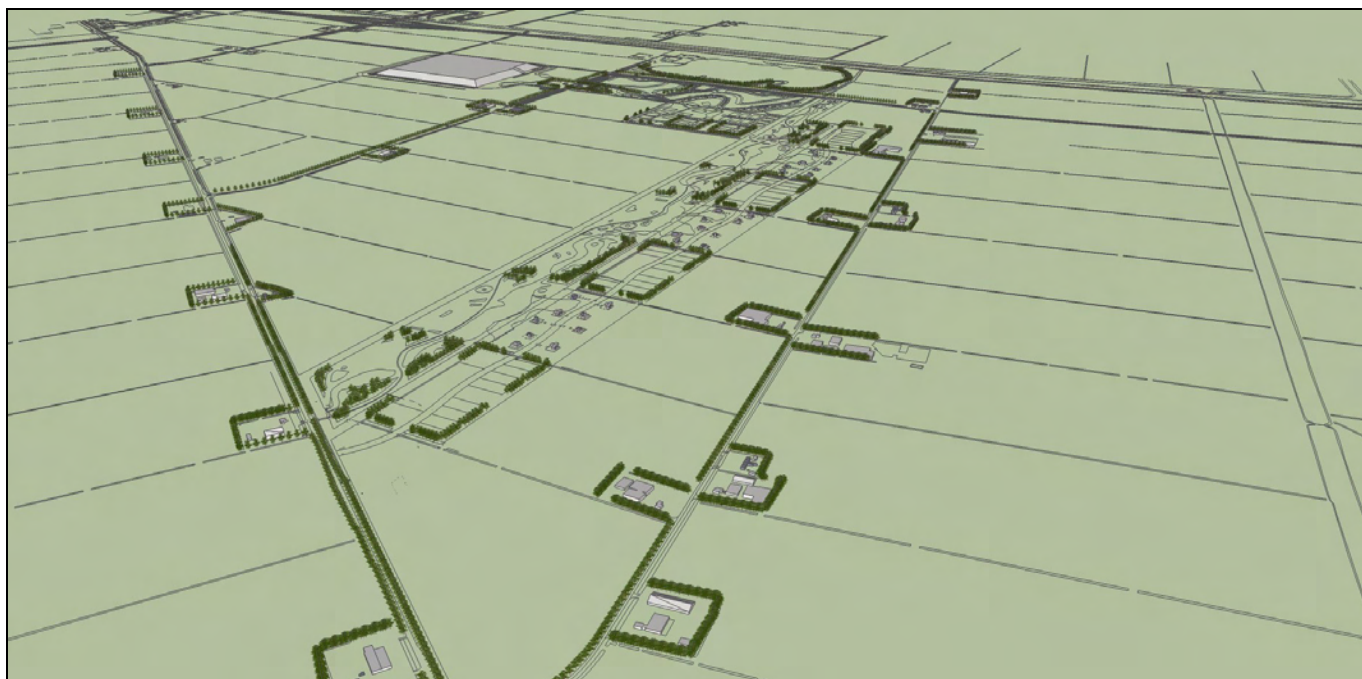
De keuze voor het plangebied Wellerwaard komt niet uit de lucht vallen. Het zijn keuzes en doelstellingen die gemaakt zijn in het verleden op basis van visies, inzichten, gegevens en kennis welke op dat moment beschikbaar waren. Zo is dit ook verwoord in de huidige concept Structuurvisie Noordoostpolder. De concept Structuurvisie en de daarin geschetste gewenste ontwikkeling voor de Corridor grijpt terug op het Structuurplan Noordoostpolder 1992, de Ontwikkelingsvisie van de Stuurgroep Oostrand Noordoostpolder (1998) en het Provinciaal Omgevingsplan Flevoland 2006.

De hier geplande recreatieve ontwikkelingen zijn niet "des polders". Een efficiënte inrichting bedoeld voor een optimale landbouwproductie was het leidend motief bij het ontwerp en de inrichting van de polder. Ook landschappelijke kwaliteiten en cultuur-historie zoals wij die nu waarderen, waren daaraan min of meer ondergeschikt. Het verkrijgen van gronden voor een doel anders dan landbouw was (en is nog altijd) een moeizaam traject. De emotie, het onderhandelen en het zo zuinig mogelijk "afsnoepen" van deze 'kostbare' gronden verklaart voor een belangrijk deel de contouren en locatie van het plangebied.

Geen ronde vormen maar een strakke vormgeving bepaald door kavelgrenzen, eigendommen en het zo efficiënt mogelijk kunnen benutten van overblijvende gronden voor de landbouw. Op deze wijze resteert zo min mogelijk restruimte. Het resultaat is een plangebied Wellerwaard dat bestaat uit twee delen een zuidelijk- en een noordelijk plandeel.

Effecten landschap en visualisaties

De uitgevoerde analyse tezamen met de visualisaties (zie figuur 8 en separate bijlage) bieden houvast bij de beoordeling van het ontwerp voor Wellerwaard en de effecten hiervan op de aanwezige kwaliteiten van de Noordoostpolder en meer specifiek die van de Corridor. Wanneer wordt ingezoomd op het zuidelijk plandeel dan kan worden geconstateerd dat de locatie ingeklemd ligt tussen, en direct grenst aan de golfbaan, de Casteleynsplas en het Burchttochtgebied. Deze elementen ontnemen feitelijk het zicht op deze locatie vanuit het zuiden en westen grotendeels. Geconcludeerd mag worden dat de impact van de zuidelijke ontwikkeling door deze locatiekeuze zoveel als mogelijk is beperkt.

Figuur 8: Vogelvluchtperspectief hoek Kuinderweg - Burchtweg richting Emmeloord

De beleefbaarheid van de Corridor wordt voor een belangrijk deel gevormd vanaf de van noord naar zuid (en vice versa) lopende wegen; de Kuinderweg, de A6 en in toenemende mate het Friese Pad. De twee eerst genoemde wegen worden verreweg het meest intensief gebruikt en bepalen in grote mate de beeldvorming die men heeft van de Corridor. Met die conclusie is het verstandiger om de oost - west gerichte belijning in het landschap te gebruiken voor verdergaande verdichting ten behoeve van recreatieve doeleinden.

Hiermee blijft de openheid tussen deze verdichtingen het meest nadrukkelijk beleefbaar. Met het zuidelijk plandeel verdwijnt het zicht vanaf het Friese Pad op het landbouwgebied grotendeels. Desalniettemin is dit feitelijk de enige locatie die een dergelijke omvangrijke ontwikkeling kan dragen in het licht van die beleefbaarheid. Zoals gezegd gaat plandeel zuid grotendeels schuil achter de de Casteleynsplas en de golfbaan. Vele andere locaties zouden meer afbreuk doen aan die beleefbaarheid en daarmee (in)direct aan de landschappelijke kwaliteiten.

Wordt ingezoomd op het noordelijk plandeel dan kan worden geconstateerd dat er sprake is van een zekere invloed op de beleving van het landschap. Die invloed wordt met name bepaald door de in het verleden gemaakte locatiekeuze voor, en het ontwerp van, een ecologische- en recreatieve verbinding met tevens een waterbergende functie, langs de Burchttocht. In het licht van de beleving zoals hiervoor beschreven is de locatiekeuze motiveerbaar. Ditzelfde geldt voor de doelstellingen; recreatieve verbinding, waterberging en ecologische hoofdstructuur. Het is vooral de inrichting van het gebied (de open - dicht structuur in beplanting) dat de openheid, en beleefbaarheid daarvan, vanaf de Burchtweg in zuidelijke richting inperkt en verandert.

De gekozen open-dichtstructuur is echter wel gekozen op grond van landschappelijke overwegingen. De dichte gebieden komen overeen met de bestaande kavelbreedtes en liggen in het verlengde van de reeds bestaande 'verdichte' erven. De visualisaties (bijlage) maken dit goed zichtbaar. Ook ligt het gebied in een hoekverdraaiing van de verkaveling in de Corridor (zie figuur 7).

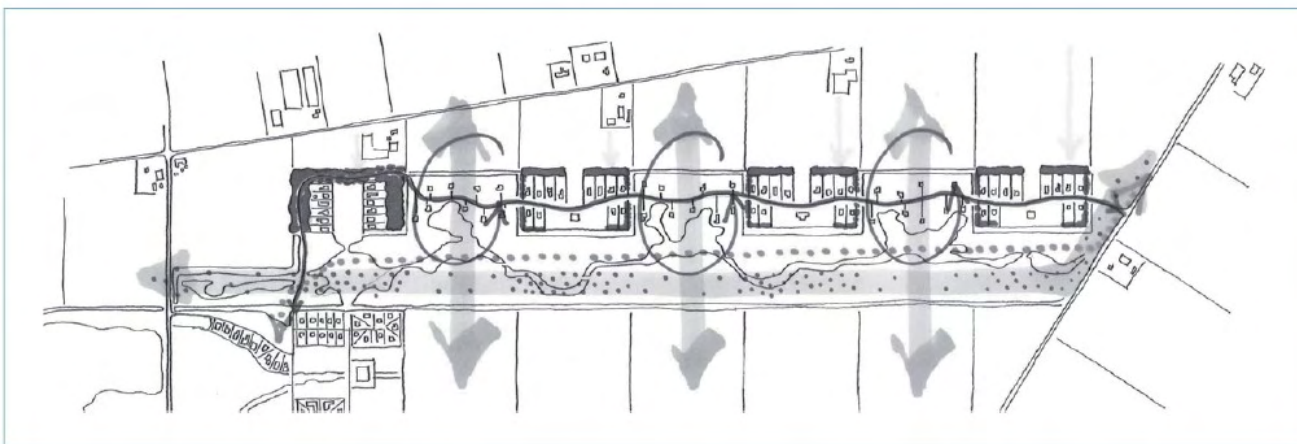
2.3.3 Alternatieven

Openheid

De Commissie m.e.r. vraagt om maatregelen te beschrijven in het kader van het meest milieuvriendelijk alternatief op het niveau van de gehele Noordoostpolder en de recreatieve punt "Corridor" uit de concept structuurvisie. Hierbij wordt gevraagd om meer behoud van openheid en de vrije ligging van de bestaande boerderijen en wegen.

Voor de verdere invulling van de Corridor bestaan nog geen concrete plannen. Het in dit kader definiëren van een meest milieuvriendelijk alternatief is daarom nog niet goed mogelijk.

Voor de Wellerwaard geldt dat met name het "open" houden van de "Benten" (zie figuur) in het Noordelijk deel van het plangebied als "meest milieuvriendelijk" wordt beschouwd. De gemeente gaat na welke mogelijkheden er zijn, om ook op langere termijn voldoende openheid te kunnen borgen.

Figuur 9: ontwerpprincipes noordelijk plandeel met "open" structuur van de "Benten" (bron: Visie schetsontwerp)

Alternatieven natuur

Het optimaliseren van het beheer van het plangebied in relatie met mogelijke en beoogde natuurwaarden (zie ook paragraaf 2.4) kan als onderdeel worden gezien van het meest milieuvriendelijk alternatief. Uitwerking hiervan moet nog plaatsvinden. Voorts kan de verdere ecologische uitbreiding van de groenstructuur tussen Wellerwaard en het Kuinderbos worden beschouwd als onderdeel van het meest milieuvriendelijk alternatief. In paragraaf 2.4 wordt hierop nader ingegaan.

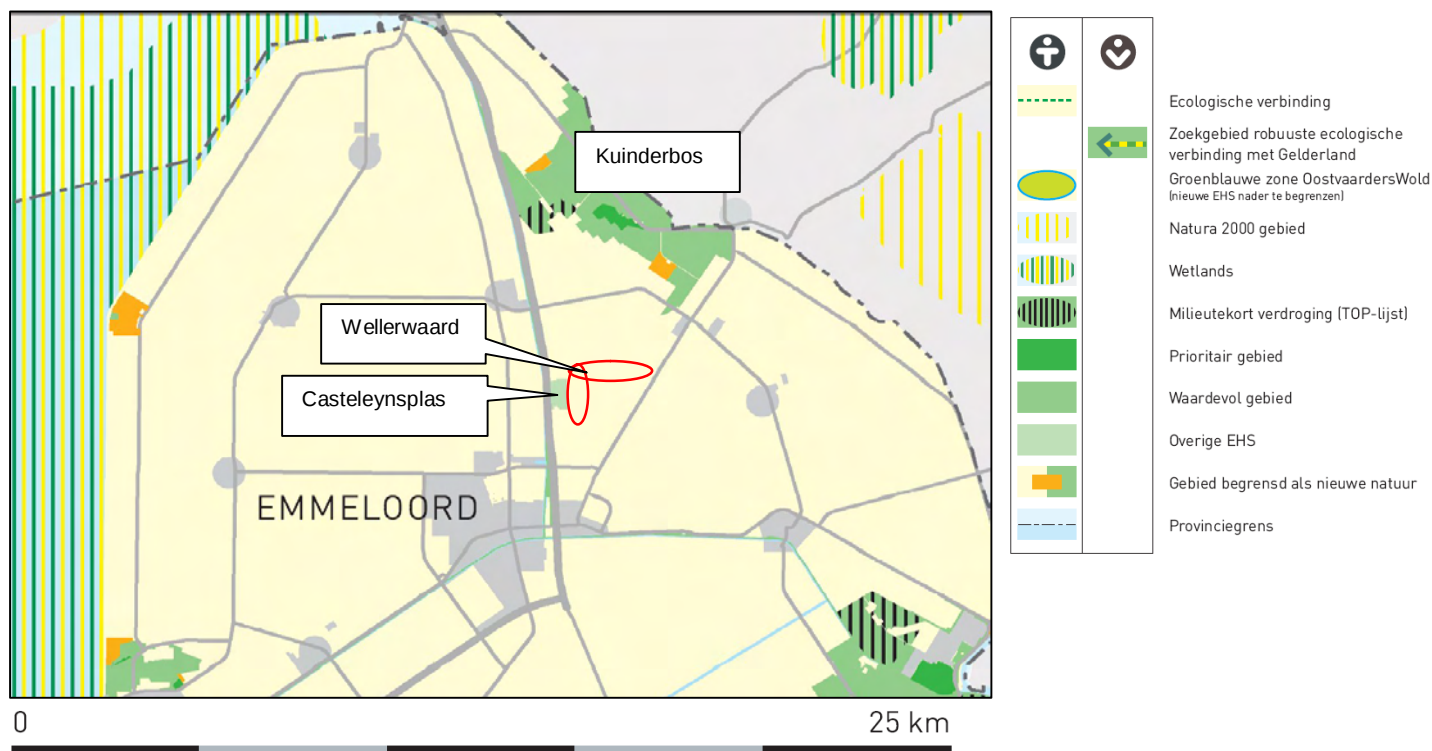
2.4 Natuur

Ten behoeve van het project Wellerwaard is een natuurtoets uitgevoerd en gerapporteerd (Oranjewoud, april 2010, Natuurtoets Wellerwaard, Onderzoek naar beschermde natuurwaarden). Een samenvatting van dit rapport is opgenomen in het MER.

Door de Commissie m.e.r. is gevraagd om meer informatie over zowel de huidige situatie als milieueffecten, met name in relatie met de EHS (Ecologische hoofdstructuur) en boerenerven.

Huidige situatie EHS

In relatie met het project Wellerwaard en de Corridor zijn twee EHS gebieden van belang: de Casteleynsplas en het Kuinderbos. De Casteleynsplas grenst ten westen aan het plangebied. Het Kuinderbos ligt circa 1,5 kilometer ten noorden van het plangebied. De situering van deze gebieden is weergegeven in figuur 10. Navolgend zijn van deze gebieden de kenmerken en ambities weergegeven uit het Natuurbeheerplan Flevoland 2011 als aanvulling op de informatie in het MER.

Figuur 10 Ecologische hoofdstructuur (bron: Natuurbeheerplan Flevoland 2011)

Informatie Natuurbeheerplan Flevoland 2011

Terreinnr.	10
Naam terrein	CASTELEYNSPLAS
Opp.	Ca. 40 ha
Beheerder	SFL
Status	EHS
Beheertypen	
Huidig:	
N04.02	Zoete plas
N14.03	Haagbeuken- en essenbos
Ambitie:	
N04.02	Zoete plas
N12.02	Kruiden- en faunarijk grasland
N14.03	Haagbeuken- en essenbos

Beschrijving gebied

De Casteleynsplas is de grootste plas binnen de Noordoostpolder. Het betreft een zandwinplas (23 ha) met een min of meer natuurlijk uiterlijk. De plas is omringd met bos (13 ha). Aan de westkant van dit gebied ligt een botanisch waardevol grasland dat vanwege spontane opslag aan het dichtgroeien is. De ambitie hiervoor is om de opslag te verwijderen en het stuk opnieuw te beheren als botanisch waardevol grasland. Deze plas heeft de functie bijzondere waternatuur.

Kenmerken

- Abiotiek

Het water van de plas heeft een goede chemische en ecologische kwaliteit.

- Natuur

Vegetatie

Het bos is in 1978 ingeplant met o.a. eiken, populieren en elzen. Langs de oevers ontwikkelt zich een interessante vegetatie.

Vogels

Het heeft een functie voor broedende vogels, waaronder IJsvogel en Wielewaal.

Vissen

Er komen veel verschillende vissoorten voor, onder andere Meerval en Snoek.

- Andere functies

De Casteleynsplas is een erg diepe plas (plaatselijk ca 18. meter diep) en daarom minder geschikt voor waterrecreatie. Het wordt gebruikt voor duiksport. Het gebied ligt langs de A6. Hierdoor is er veel invloed van verkeerslawaaï.

Informatie Natuurbeheerplan Flevoland 2011

Terreinnr.	1
Naam terrein	HET KUINDERBOS
Opp.	Ca. 1.200 ha
Beheerder	SBB
Status	EHS
Beheertypen	
Huidig en ambitie:	
N00.01	Nog om te vormen natuur
N04.02	Zoete plas
N06.04	Vochtige heide
N12.02	Kruiden- en faunarijk grasland
N16.01	Droog bos met productie
N16.02	Vochtig bos met productie

Beschrijving gebied

Het Kuinderbos is een circa 1.200 ha groot aaneengesloten gemengd boscomplex in eigendom van Staatsbosbeheer. Het bos ligt geïsoleerd in de noordoosthoek van de Noordoostpolder. Het wordt omgeven door akkers en aan de noordoostzijde door grasland. Het Kuinderbos is aangeplant in de periode 1947-1955 als productiebos en is daarmee, samen met het Voorsterbos, het oudste bos van de Noordoostpolder. Het bos is goed ontsloten door een vrij dicht padenstelsel. Daarnaast doorsnijden vier secundaire wegen het gebied. In het centrum van het bos is in 1977- tot 1981 zand gewonnen. Hierdoor is een tot 5 meter diepe waterplas ontstaan. Deze Kuinderplas wordt omgeven door rietland, natte heide en droog grasland. In dit open gebied is op de voormalige zeebodem een ontwikkeling naar zowel heide al duingrasland gaande. Het Kuinderbos bestaat uit twee delen: het feitelijke Kuinderbos als aaneengesloten complex met de Kuinderplas in het centrum en het Burchtbos in het zuidoosten. Tussen het Kuinderbos en het Burchtbos ligt een graslandenclave. In het Burchtbos ligt een voormalige burcht. Een brede tocht - de Kuindervaart - loopt vanaf de voormalige burcht door het bos in zuidwestelijke richting naar de Lemstervaart. Aan de zuidwestkant van het Kuinderbos ligt het Schoterveld. Deze graslandpercelen zijn als verdroogd aangemerkt op de TOP-lijst. In het Schoterveld is een waterplas gegraven.

Kenmerken

• Abiotiek

Het Kuinderbos ligt 0,5 tot 3 meter onder NAP. De noordostrand van het gebied ligt het hoogste. In zuidwestelijke richting daalt de bodem snel. Het grootste deel van het Kuinderbos ligt op zandgrond. De bodem is op veel plaatsen kalkrijk. Onder het zand komt veen voor. Vooral ten noorden van de Schoterweg komt deze veenlaag bijna aan het oppervlak. In het zuidoostelijk deel van het gebied is over een klein oppervlak kleigrond aanwezig. Rond de Kuinderplas heeft zich in de bodem een podzolprofiel ontwikkeld, waarbij met het regenwater opgeloste humus en ijzer in verschillende lagen in de bodem zijn afgezet.

Plaatselijk is sprake van zwakke kwelsituaties. Dit biedt een goede voedingsbodem voor een grote variatie aan planten en dieren, zoals vele bijzondere en zeldzame soorten.

Het oostelijk deel van de graslanden aansluitend aan de Kuinderplas wordt extensief beweide met pony's waardoor een structuurrijke vegetatie is ontstaan. Ook is een waterstructuur door het Kuinderbos gerealiseerd, met inbegrip van twaalf herstelde historische vennen.

• Natuur

Vegetatie

De Kuinderplas is van grote botanische waarde doordat op de voormalige zeebodem een ontwikkeling naar zowel heide (kalkarme bodem) als duingrasland (kalkrijke bodem) mogelijk blijkt. De ontwikkeling vindt plaats in een gebied waar kalkarme veenbodem en kalkrijk zand in combinatie voorkomen. Dankzij de aanwezigheid van verschillende bodemtypen heeft zich hier een groot aantal soorten gevestigd van de Rode Lijst zoals Ronde zonnedauw, Rond wintergroen, Dennenwolfsklauw en Kleine ratelaar. Het Kuinderbos is een gemengd loof- en naaldhoutbos.

Paddenstoelen, mossen en varens

Opvallend is de rijkdom aan paddenstoelen, varens en mossen. Wat betreft de varens is het Kuinderbos zelfs van internationaal belang. De vegetatie van hogere planten heeft nog een ruderaal karakter, hoewel op minder rijke groeiplaatsen soorten uit het eiken-beukenbos voorkomen.

Vogels

De broedvogelbevolking is kenmerkend voor een (jong) bos op rijke bodem. Kenmerkend zijn de Wespindief, Houtsnip, Wielewaal en Appelvink. Veel soorten van oude bossen ontbreken nog. Ondanks de Kuinderplas broeden er weinig moerasvogels in het Kuinderbos. Dit houdt mogelijk verband met de recreatiedruk.

Vlinders

Het gebied is interessant voor verschillende soorten vlinders. Komende jaren worden meer zoomvegetaties ontwikkeld, waardoor bijvoorbeeld Weerschijnvlinder en Sleedoornpage het gebied kunnen ontdekken. Sommige menen dat ook potentieel zelfs het voorkomen van de IJsvogelvlinder tot de mogelijkheden behoort.

Libellen

In de Kuinderplas en de nabijgelegen gegraven poeltjes is sprake van een goede waterkwaliteit omdat deze grondwater gevoed zijn. Rondom het open gebied van de Kuinderplas worden dan ook de meeste libellen waargenomen. In en rond het Kuinderbos en Kuinderplas zijn 26 soorten libellen waargenomen.

Belangrijke soorten zijn Noordse Winterjuffer en Gevlekte Witsnuitlibel. Beide soorten zijn habitatrichtlijnsoorten in het kader van Natura 2000.

Amfibieën en reptielen

De Rugstreeppad komt wijd verspreid voor in de Noordoostpolder. De soort wordt weinig waargenomen in het Kuinderbos zelf, maar wel in omliggende gebieden. Overal in het Kuinderbos worden Ringslangen aangetroffen, maar er is sprake van duidelijke concentraties nabij de Kuinderplas en in de Kuindervaart. De dichtheid van Ringslangen op deze plaatsen is voor Nederlandse begrippen extreem hoog.

Zoogdieren

Van de Boomarter zijn diverse waarnemingen bekend. Jaarlijks worden ook jonge Boomarters waargenomen. De Otter werd incidenteel waargenomen en heeft zich in 2003 enige tijd in de Kuinderplas opgehouden. De Waterspitsmuis wordt langs de graslanden incidenteel waargenomen. Ook gebruiken verschillende vleermuizen dit gebied om te foerageren, voort te planten en te overwinteren.

- Andere functies

Binnen het Kuinderbos bevindt zich een aantal historische attractiepunten: de Kuinderburcht en de oude haven van Kuinre en de onlangs gerestaureerde meetstoel. Ook is er een natuurcamping binnen het gebied te vinden. Verder ligt er in het Kuinderbos een oude, te saneren, afvalbelt. De A6 en de N351 lopen vlak langs het gebied.

Huidige situatie agrarisch landschap

Boerderijen in de Noordoostpolder zijn over het algemeen met 2 of 4 gegroepeerd langs wegen en omgeven door dichte erfbeplantingen. Deze erfbeplanting vormt een belangrijke landschappelijke kwaliteit in de Noordoostpolder. Het beleid van de gemeente Noordoostpolder is gericht op behoud, versterken en ontwikkelen van deze erfbeplantingen.

De opgaande begroeiing rondom de boerderijen is geschikt leefgebied voor tuin- en struweelvogels. De bomen op erven en langs wegen zijn bovendien geschikt voor vogels met een vaste broed- of verblijfplaats. Het plangebied is weinig geschikt voor uilen.

Steenuil, Ransuil en Bosuil broeden niet of nauwelijks in de Noordoostpolder. In schuren van boerderijen zijn broedende Boerenzwaluwen te verwachten. Verder zijn er op de boerenerven vleermuizen te verwachten, met name de meest algemene en minst kritische vleermuissoort, de Gewone dwergvleermuis.

De begroeiing rondom de boerderijen is een geschikt foerageergebied en leefgebied, de schuren en woonhuizen kunnen als verblijfplaats fungeren. Deze vleermuissoort behoort tot de zogenaamde gebouw bewonende vleermuizen. Alle vleermuizen zijn strikt beschermd onder de Flora en faunawet.

Effecten natuur Wellerwaard

In het bestemmingsplangebied Wellerwaard zijn geen boerenerven gesitueerd (één voormalig boerenerv; nu voorgenomen bestemming: sport - golfbaan). Negatieve effecten op natuurwaarden ten aanzien van boerenerven zijn daarom niet te verwachten.

Voor de Casteleynsplas en het Kuinderbos zijn de kenmerken en waarden nog niet nauwkeurig vastgesteld. Voor dit project is daarom getoetst op mogelijke effecten op de in het beheerplan genoemde natuurdoelen en de bijbehorende natuurwaarden.

Casteleynsplas

Ten opzichte van de autonome ontwikkeling neemt het geluidbelast gebied nauwelijks toe. De verlichting van de wegen en horecavoorziening kan zo gekozen worden dat de uitstraling naar de omgeving minimaal is. Voor de fauna geldt dat deze verandering zo gering is dat er geen veranderingen in dichtheden van overige fauna zullen optreden. Door de werkzaamheden nabij de Casteleynsplas worden de natuurwaarden van het gebied niet significant aangetast.

Kuinderbos

Het Kuinderbos ligt circa 1,5 kilometer ten noordwesten van het plangebied. Gezien de aard van de ingreep en de afstand tot het plangebied worden de natuurwaarden van dit gebied niet aangetast.

Ecologische verbinding

De planontwikkeling Wellerwaard vormt een schakel in de Corridor Emmeloord - Kuinderbos. Hoewel met de realisatie van het plan Wellerwaard nog geen koppeling plaatsvindt tussen de EHS-gebieden Casteleynsplas en Kuinderbos, brengt het deze gebieden wel "dichter bij elkaar" door de realisatie van groenbestemmingen in het tussenliggende gebied. Gelet op de beheertypen (huidig en ambitie) van beide gebieden en mede gezien de inrichting van het waterbergingsgebied langs de Burchttocht in het plangebied Wellerwaard, biedt het plan nieuwe mogelijkheden voor de beheertypen:

- N04.02 Zoete plas
- N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland.

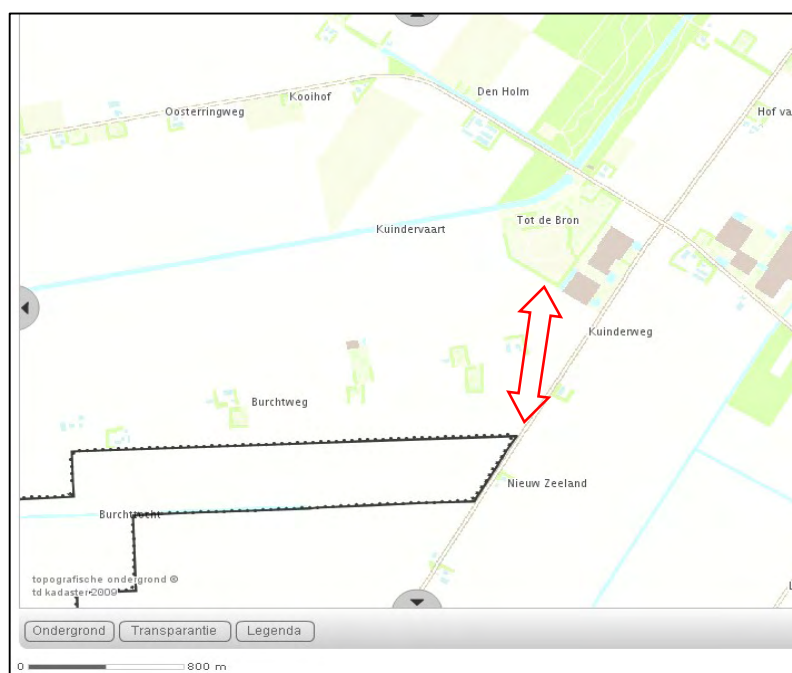
Door de aanleg van waterpartijen, oevers en beplanting in het plangebied ontstaat nieuw leefgebied voor flora en fauna. Samen met de inmiddels aangelegde ecologische verbindingzone bij de Burchttocht vergroot dit de mogelijkheid voor uitwisseling van soorten. Hiermee is een blijvende gunstige staat van instandhouding voor soorten en habitats gegarandeerd.

Het waterbergingsgebied Burchttocht, 45 ha groot, vormt bij uitstek een gebied waarvan mag worden verwacht dat het de natuurwaarden vergroot. Hier zijn onder meer paaiplassen voor vissen, een zwaluwwand en kikkerpoelen aangelegd. Het gebied is verder ingericht met vochtig bloemrijk grasland, graslandruigte, plantsoen, bomen en water.

Daarnaast is de bebouwingsdichtheid dermate laag en zijn de kavels zo groot dat zowel de erven als het openbaar gebied alle ruimte bieden aan de ontwikkeling van natuur en landschap.

Verder is van belang dat de gemeente Noordoostpolder de intentie heeft om een wijzigingsbevoegdheid op te nemen in het nieuwe bestemmingsplan landelijk gebied voor enkele percelen tussen het plan Wellerwaard en het Kuinderbos ("Verlengde Burchttocht"). De wijzigingsbevoegdheid betreft de mogelijkheid tot realisatie van water, natuur en bos op deze percelen (zie figuur 11).

Het realiseren van de bedoelde nieuwe natuur (versterking van ecologische relaties en versterking van natuurpotenties) is in het MER zeer positief beoordeeld in vergelijking met de autonome situatie.

Figuur 11: Gebied voor mogelijke koppeling groenstructuur Wellerwaard - Kuinderbos

Effecten Natuur Corridor

In de Corridor kan volgens de (concept) structuurvisie natuurontwikkeling, extensieve recreatie en verblijfsaccommodatie gecombineerd worden. De verweving mag hier in de buitenring leiden tot functieverandering en landschappelijke verdichting, aansluitend bij het Kuinderbos.

Zoals genoemd, zijn plaats en omvang van deze opties nog weinig concreet. Belangrijk voor milieueffecten zijn:

- In buitenring ruimte voor grootschalige recreatie in combinatie met natuur en landschap. Verdichting mogelijk, maar geen doorsnijding kavelstructuur.
- Gedacht kan worden aan een bungalowpark, een dierentuin of bijvoorbeeld een groen attractiepark.
- In buitenring geen ruimte voor grootschalige dagrecreatie die qua geluid en milieuhinder schadelijk zijn voor aanwezige natuurwaarden en overige recreatieve functies (die vormen van recreatie vinden plek in zuidelijke A6-zone).

Effecten Ecologische hoofdstructuur

Binnen de Corridor liggen de EHS gebieden Kuinderbos en Casteleynsplas. Daarnaast loopt langs het gebied een ecologische verbindingszone. Bij de realisatie van de verschillende functies binnen de Corridor dient rekening gehouden te worden met de natuurgebieden binnen het plangebied en de ecologische strook er langs. Door positionering van de ontwikkelingen kan het verlies van natuurwaarden in de genoemde gebieden zoveel mogelijk worden voorkomen. De plannen om ten noorden van de Kuindervaart alleen maar extensief ruimtegebruik toe te laten draagt hier al in grote mate aan bij. Bij het realiseren van functies ten zuiden van de Kuindervaart dient rekening gehouden te worden met de Casteleynsplas.

Bij de uitwerking van de plannen voor de Wellerwaard is dat het geval. Het ruimtegebruik zal hier intensiever zijn, maar er wordt naar gestreefd de natuurwaarden van de Casteleynsplas te behouden en te versterken.

Bij uitwerking en concretisering van nieuwe deelplannen binnen de Corridor zal steeds verificatie moeten plaatsvinden of negatieve effecten op de EHS kunnen worden uitgesloten. Als dat niet het geval blijkt dan zal door mitigatie, situering en compensatie (saldobenadering) moeten worden nagegaan of de desbetreffende deelontwikkeling mogelijk is.

Soortbescherming Flora- en faunawet

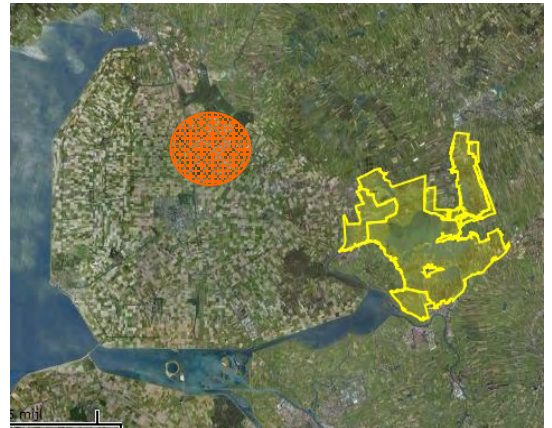
- Buiten de beschermde gebieden en enkele andere locaties zal er geen schade aan beschermde flora optreden.
- Bij veel activiteiten is schade aan broedvogels niet uit te sluiten.
- Bij alle ingrepen kan schade ontstaan aan grondgebonden zoogdieren. Het betreft hier in alle gevallen licht beschermde soorten.
- Overal waar gebouwen worden gesloopt, bomen worden gekapt, of bomenrijen worden onderbroken, kan schade ontstaan aan vleermuizen.
- Overal waar sloten worden gedempt kan schade ontstaan voor vissen.
- Overal waar sloten/poelen worden gedempt of bosjes, struikgewas, bebouwing en dergelijke in de omgeving van water wordt verwijderd kan schade ontstaan voor amfibieën.
- Activiteiten in of nabij het Kuinderbos kunnen effecten hebben voor de ringslang.

Bij uitwerking van concrete plannen binnen de Corridor dient hiermee rekening te worden gehouden. Het kan nodig zijn mitigerende maatregelen te treffen of een ontheffing aan te vragen. Gezien de beperkte natuurwaarden binnen de Corridor (buiten de EHS-gebieden) zijn veel ontwikkelingen niet op voorhand onmogelijk.

Ligging van de Natura 2000 gebieden in de omgeving van de Corridor

Figuur 12: Weerribben

Figuur 13: De Wieden

Figuur 14: Zwaarte Meer

Figuur 15: Ketelmeer-Vossemeer

Figuur 16: IJsselmeer

Figuur 17: Rottige Meenthe & Brandemeer

Effecten op Natura2000-gebieden in de omgeving van de Corridor

De dichtstbij gelegen Natura 2000-gebieden Weerribben en Wieden liggen op meer dan 3 kilometer van het plangebied (grens Corridor) vandaan. Gezien de afstand tot Natura 2000-gebieden kan externe werking worden uitgesloten ten aanzien van verstoring door geluid, verstoring door licht, verstoring door trilling en optische verstoring. Door komend en gaand verkeer kunnen wel effecten aan de orde zijn ten aanzien van verzuring en vermessing.

Vermesting door toename van (auto)verkeer (NOx)

Bezoekersaantallen voor de recreatievoorzieningen zijn vooralsnog niet bekend. Echter, ten aanzien van komend en gaand verkeer is duidelijk dat op voorhand significante effecten niet zijn uit te sluiten. Het ligt immers voor de hand dat een deel van het verkeer via Overijssel komt en deze wegen liggen soms op korte afstand van Natura 2000 gebieden die gevoelig zijn voor stikstofdepositie. Gezien de verregaande overschrijding van de streefwaarden voor stikstofdepositie in deze gebieden kan elke toename in theorie een significant negatief effect hebben.

Overige effecten: niet verwacht

In dit geval treden geen gevolgen op die samenhangen met aanleg en gebruik in de natuurgebieden zelf. Factoren als oppervlakteverlies en versnippering treden dus niet op. De ontwikkeling zal ook geen invloed hebben op de waterhuishouding en de waterkwaliteit van de Natura 2000-gebieden.

Conclusie

Op grond van de voorgaande analyse is nader onderzoek nodig naar de kans op verzuring en vermessing. In de nabijgelegen Natura2000-gebieden komt een aantal habitats en soorten voor die hier gevoelig tot zeer gevoelig voor zijn, waardoor effecten op Natura 2000-gebieden ten gevolge van deze activiteit op voorhand zijn uit te sluiten.

Tabel 1 Mogelijke invloeden t.g.v. activiteit 'Corridor'

Storingsfactor	Relevant	Toelichting
(1) Oppervlakte verlies	nee	Plan heeft op deze factor geen invloed
(2) Versnippering	nee	Plan heeft op deze factor geen invloed
(3) Verzuring	Ja	Ingreep heeft mogelijk invloed op verzuring
(4) Vermesting	Ja	Ingreep heeft mogelijk invloed op vermessing
(5) Verzoeting	nee	Plan heeft op deze factor geen invloed
(6) Verzilting	nee	Plan heeft op deze factor geen invloed
(7) Verontreiniging	nee	Plan heeft op deze factor geen invloed
(8) Verdroging	nee	Plan heeft op deze factor geen invloed
(9) Vernatting	nee	Plan heeft op deze factor geen invloed
(10) Verandering stroomsnelheid	nee	Plan heeft op deze factor geen invloed
(11) Verandering overstromingsfrequentie	nee	Plan heeft op deze factor geen invloed
(12) Verandering dynamiek substraat	nee	Plan heeft op deze factor geen invloed
(13) Geluid	nee	Plan heeft op deze factor geen invloed
(14) Licht	nee	Plan heeft op deze factor geen invloed
(15) Trillingen	nee	Plan heeft op deze factor geen invloed
(16) Optische verstoring	nee	Plan heeft op deze factor geen invloed
(17) Mechanische effecten	nee	Plan heeft op deze factor geen invloed
(18) Verandering in populatiedynamiek	nee	Plan heeft op deze factor geen invloed
(19) Bewuste verandering populatiesamenstelling	nee	Plan heeft op deze factor geen invloed

Bron: effectenindicator, website ministerie LNV

Kader

Uit het voorgaande blijkt dat voor de Corridor niet in alle gevallen op voorhand significante effecten kunnen worden uitgesloten. In het kader van het Plan MER voor de structuurvisie is daarom besloten een passende beoordeling op te stellen. Dit houdt in dat deels reeds nu mitigerende maatregelen worden benoemd die significante effecten moeten uitsluiten. Deels echter, zullen deze mitigerende maatregelen verder kunnen en moeten worden gedefinieerd wanneer de desbetreffende ontwikkeling wordt uitgewerkt in een bestemmingsplan. In dit opzicht dient steeds bij de verdere uitwerking het Natura 2000 belang te worden meegewogen en dienen ook steeds opnieuw te worden beschouwd welke stappen al dan niet noodzakelijk zijn in het kader van de Natuurbeschermingswet.

Hierbij is ook het PAS van belang. De Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) is er op gericht de vergunningverlening (Natuurbeschermingswet 1998) vlot te trekken door het per saldo geleidelijk omlaag brengen van de stikstofdepositie. Aangezien deze depositie het probleem is van meerdere overheidslagen en meerdere sectoren, moet dat in gezamenlijkheid worden opgepakt. De essentie van de PAS is daarom verkennen en afspreken hoe op verschillende niveaus (generiek, provinciaal en gebiedsgericht) en vanuit verschillende sectoren (landbouw, industrie, verkeer en vervoer) wordt bijgedragen aan het aanpakken van het probleem (natura2000.nl).

2.5 Verkeer

Referentiesituatie verkeer

De beschrijving van de huidige en autonome situatie in het MER qua intensiteiten is deels gebaseerd op minder recente gegevens (2004). Op basis hiervan en op basis van de verwachte intensiteiten van het plan Wellerwaard zijn de toekomstige intensiteiten met een bepaalde bandbreedte bepaald. Voor de besluitvorming wordt deze bandbreedte aanvaardbaar geacht gelet op de functie van de verschillende wegen, in combinatie met de te treffen veiligheidsmaatregelen (zie elders in deze aanvulling).

Aanvullend is informatie beschikbaar gesteld door de provincie Flevoland. Hieruit blijkt dat de intensiteiten op de Muntweg sneller zijn toegenomen dan voorzien (verwacht 2008: 7.700 mvt/etm, gemeten 2008 en 2009, respectievelijk 8.000 en 8.800 mvt/etm). Wellicht heeft hierbij vooral de ontwikkeling van bedrijventerrein De Munt een belangrijke rol gespeeld. Mede gezien de economische situatie nu, is er geen reden om de prognose in het MER voor dit wegvak voor 2020 (10.300 mvt/etm) of andere wegvakken nu aan te passen.

In het MER is geen informatie opgenomen over verkeersveiligheid in de huidige en autonome situatie. Dit onderwerp heeft zeker de aandacht van de gemeente. Aandachtspunten zijn het snelheidsregime van de omliggende wegen (80 km/uur) in combinatie met het profiel en gebruik van deze wegen (ook door fietsers en landbouwverkeer). Elders in deze aanvulling wordt hierop nader ingegaan.

Verkeersprognose

Een verkeersmodel voor de gehele Noordoostpolder is in ontwikkeling. De verkeersbewegingen van de Wellerwaard worden hierin meegenomen. Zoals hiervóór genoemd, is er vooralsnog geen reden om de prognoses uit het MER aan te passen.

In de Visie Schetsontwerp (zie de bijlagen) is de verkeersprognose voor het recreatiegebied van Wellerwaard geactualiseerd ten op zichte van de informatie van het MER. Dit is vooral van belang voor de parkeervoorzieningen (minder voor de verkeerskundige situatie rond het plangebied).

De volgende uitgangspunten zijn gehanteerd (op basis van ervaringscijfers):

- 1 ha strand = 750 bezoekers per dag
- maximaal aanwezig tijdens piekmomenten: 60% = 450 bezoekers
- 3 personen per auto = 150 auto's.

Op basis hiervan wordt langs het Friesepad een parkeerplaats gerealiseerd voor 150 auto's. Aanvullend wordt langs de Casteleynsweg een kleinere parkeerplaats gerealiseerd voor circa 25 auto's (ook geschikt voor campers en paardentrailers).

Voorgenomen ontsluitingsstructuur en verkeersveiligheid

De wegen rondom het gebied worden zowel gebruikt door personenauto's en vrachtauto's als door landbouwverkeer en fietsers. Dit vraagt specifieke aandacht voor ontsluiting van het plangebied en de verkeersveiligheid. Hiertoe is inmiddels (na afronding van het MER) de ontsluitingsstructuur verder uitgewerkt (zie figuur). De volgende uitgangspunten zijn van toepassing (bron: Visie Schetsontwerp):

- aanpassing snelheidsregime Friesepad naar 60 km/uur
- verkeersmaatregelen in relatie tot aanpassing snelheidsregime
- Friesepad geschikt houden voor landbouwverkeer
- vrijliggend fietspad langs Friesepad
- meanderend voetpad langs Friesepad
- verkeerskundige aanpassingen entrees Wellerwaard, waaronder gelijkwaardige kruisingen
- onderscheid aanbrengen in hoofdentree voor wonen en recreatieve entrees
- openbaar gebied Wellerwaard inrichten als verblijfsgebied en afgestemd op de verschillende woonsferen
- voldoen aan de parkeernorm
- hoofdparkeerterrein op "schiereiland"
- aanvullend parkeerterrein zuidelijk van zwemplas
- parkeerterrein zuidelijk van zwemplas geschikt voor campers en paardentrailers
- recreatieve verbindingen voor voetgangers, ruiters, fietsers en kanoërs door Wellerwaard
- parkeren in woongebied op eigen erf
- kano-overstap naar Burchttocht.

Buiten het plangebied van Wellerwaard:

- onderzoek alternatieve ontsluiting noordelijk plandeel op Burchtweg
- gelet op het gewenste karakter van het gebied, aanpassing snelheidsregime Friesepad naar 60 km/u. Geadviseerd (Civiel/Verkeer) wordt dit regime in te stellen vanaf de Muntweg (zuiden), bij het kruispunt Friesepad - Burchtweg (vanuit het noorden) en op de Casteleynsweg ter hoogte van het fietspad vanaf de golfbaan.
- vrijliggend fietspad langs Friesepad tussen golfbaan en Wellerwaard
- aansluiting voetpad - Casteleynsplas en verbetering padenstelsel rond Casteleynsplas.

Op basis hiervan vindt zo veel mogelijk scheiding plaats van sneller en langzamer verkeer en is het aspect verkeersveiligheid een integraal onderdeel van het plan.

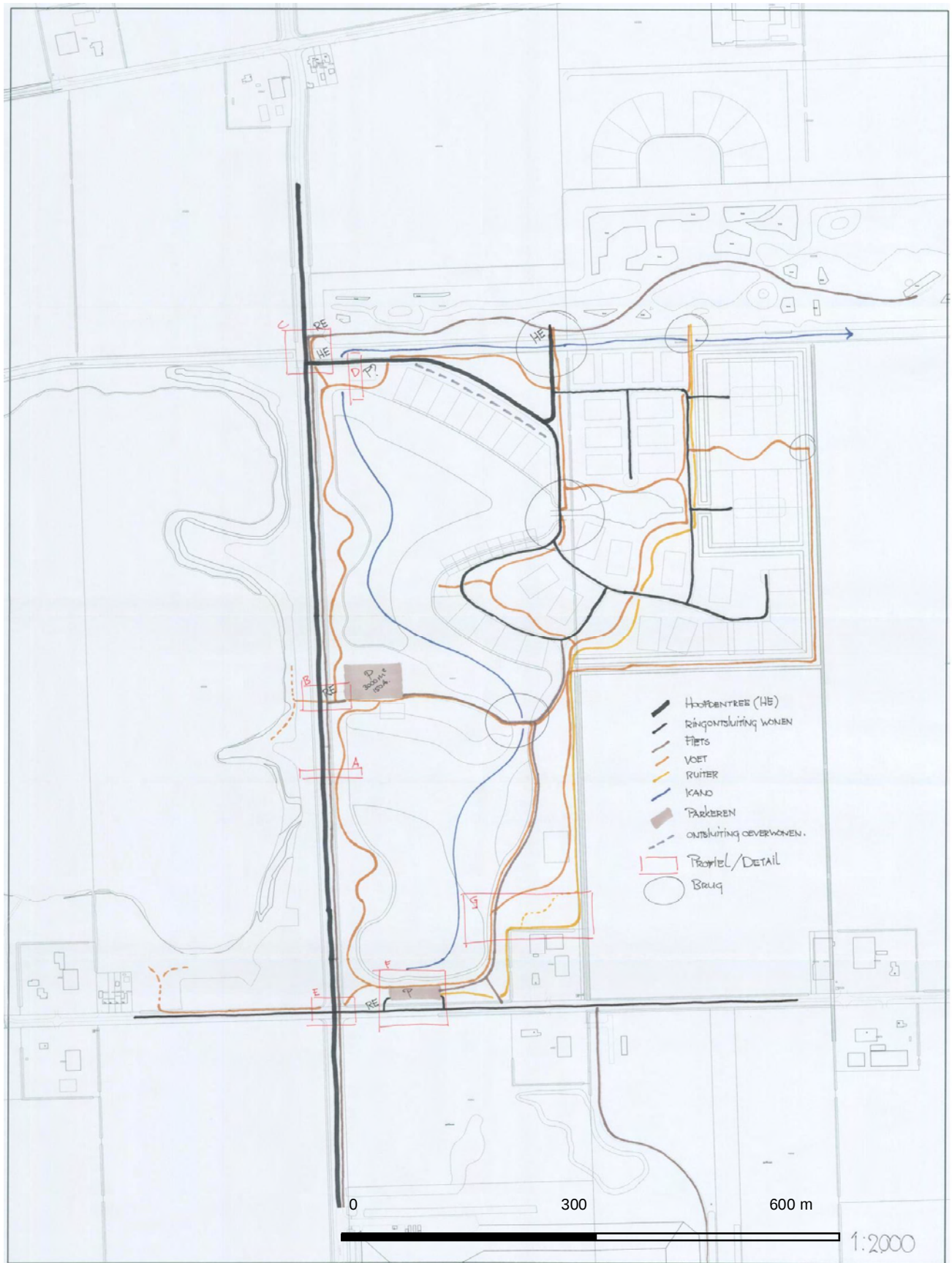
Aanvullend is een optionele alternatieve recreatieve route onderzocht die langs de westzijde van de A6 loopt (zie ook toelichting in "Landschappelijk kader"). Hier zou voor de koppeling met de Corridor een fietsbrug over de A6 dienen te worden gerealiseerd. Deze route kan worden beschouwd als een mogelijke toekomstige uitbreiding, die in belang toeneemt als Emmeloord in de loop der jaren in noordelijke richting gaat uitbreiden. Zij kan in de toekomst een aantrekkelijke verbinding vanuit de nieuwe woonwijk naar het buitengebied, waaronder de toekomstige recreatieplas, gaan vormen.

Fasering

Uitgangspunt is dat de aanlegwerkzaamheden plaatsvinden in 2013 en 2014. De eerste woningen zouden eveneens in 2013 of 2014 kunnen worden gebouwd. Aanleg van de voorzieningen voor langzaam verkeer wordt verwacht in 2015-2020. Er is derhalve een periode van uitvoering die voor het langzame verkeer niet optimaal is. In voorkomende gevallen worden tijdelijke maatregelen overwogen, variërend van tijdelijke bebording tot het tijdelijk afsluiten van een weg.

Effectbeoordeling verkeer

Op basis van het voorgaande wijzigt de effectbeoordeling in het MER niet (verkeersstructuur en parkeren neutraal; verkeersintensiteiten en verkeersveiligheid negatief in vergelijking met de huidige situatie/autonome ontwikkeling).

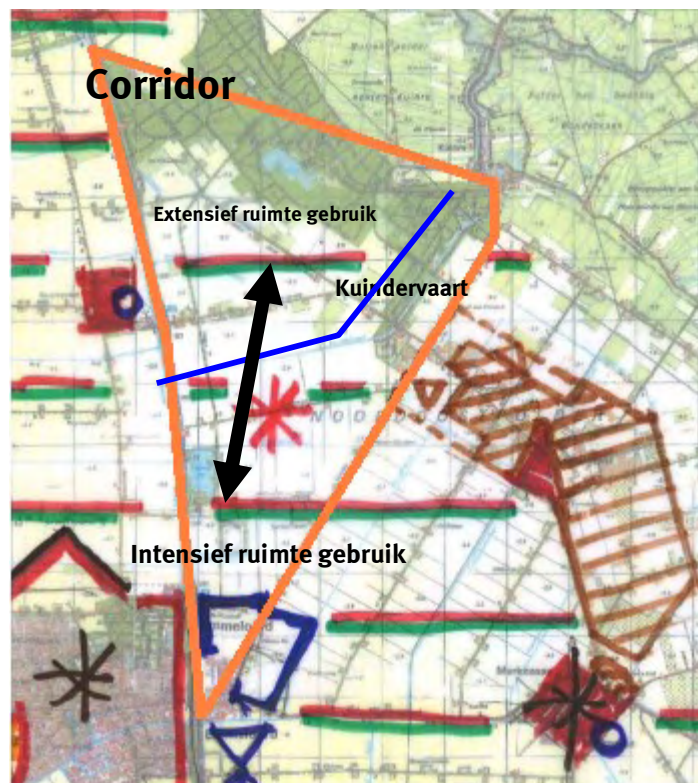
Figuur 18: Voorgenomen ontsluitingsstructuur (bron: gemeente Noordoostpolder)

2.6 Effecten Corridor

Omdat het plan Wellerwaard onderdeel vormt van het project Corridor, is gevraagd om de planonderdelen van de Corridor op een passend abstractieniveau te beschreven, alsmede de effecten daarvan. Hierbij dient te worden ingegaan op mogelijke ruimtelijke alternatieven met minder milieugevolgen, met name op het aspect landschap.

Planonderdelen Corridor

In de punt van Emmeloord naar het Kuinderbos (de Corridor) mag recreatie zich verweven met de landbouw. In de Corridor wordt ruimte geboden voor vormen van recreatie die passen bij de groene recreatieve functie van het gebied. Aansluitend aan Emmeloord mag de intensiteit van deze nieuwe functie hoger zijn. En ook in de buitenring is ruimte voor vormen van extensieve, maar verdichte vormen van recreatie. Het tussengebied en de dorpenring dienen meer open te blijven, om de openheid en de opbouw van het oorspronkelijke ontwerp zichtbaar te laten blijven. Wel wordt in dit tussengebied een betere recreatieve verbinding gerealiseerd tussen Emmeloord en het Kuinderbos.

Figuur 17: Uitsnede Ambitiekaart (Ambitiedocument, 2009)

Meer specifiek wordt rekening gehouden met een toekomstige uitbreiding van golfbaan De Terp. De uitbreidingsrichting ligt niet vast. Dit zuidelijke deel van de Corridor betreft het gebied voor "intensief ruimtegebruik".

Ruimtelijke afweging

In het beleidskader van de structuurvisie staat beschreven dat tussen Emmeloord en het Kuinderbos (de Corridor) een groene, recreatieve verbinding wordt ontwikkeld. Hier zal zowel plaats zijn voor dag- en verblijfsrecreatie.

Als uitgangspunt wordt gehanteerd dat hoe verder de activiteit van de Emmeloord af komt te liggen, hoe minder intensief het ruimtegebruik mag zijn. Ten noorden van de Kuindervaart wordt alleen nog maar extensief ruimtegebruik toegestaan. Het midden gebied, ter hoogte van de dorpen ring, dient open te blijven. Op deze wijze wordt recht gedaan aan het oorspronkelijke ontwerp van de polder. De ontwikkeling van recreatie kan bestaan uit 2 á 3 kavels, welke nu voor agrarische doeleinden worden gebruikt. Uitgaande van de van oorsprong regelmatige verkavelingstructuur van de polder, komt dit overeen met 48 tot 62 hectare.

De recreatie wordt gepositioneerd in de Corridor, omdat deze functies hier reeds bestaan en de nieuwe activiteiten worden verweven met deze functie. Het vindt hiermee aansluiting op de bestaande invulling van het gebied. Tevens geeft de structuurvisie aan onder welke randvoorwaarden de zone recreatie ingevuld mag worden. Op deze wijze wordt de kans tot het versterken van de landschappelijke structuur met nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt.

Effecten Corridor landschap en cultuurhistorie

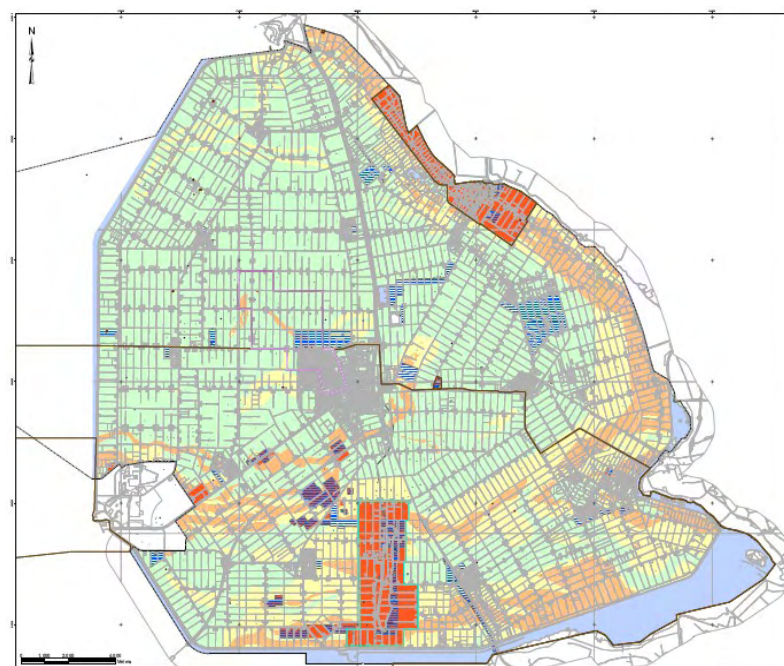
Het oorspronkelijke open regelmatig verkavelde agrarische gebied heeft in de Corridor deels reeds plaatsgemaakt voor een meer gesloten, natuurlijk/grilliger ingedeeld recreatie-, natuur- en woongebied. De nieuwe ontwikkelingen die mogelijk gemaakt worden binnen de Corridor zorgen voor een verdere verandering ten aanzien van het landschap en de cultuurhistorie. Het van oorsprong bovenal open landschap maakt plaats voor een meer gesloten landschap.

Wel wordt met de intensiteit van het ruimtegebruik rekening gehouden met de huidige landschappelijke kwaliteit en structuur. Tussen Emmeloord en de Kuindervaart is intensiever ruimtegebruik mogelijk en boven de Kuindervaart mogen alleen activiteiten worden ontwikkeld welke de ruimte extensief gebruiken. Hiermee behoudt het Noordelijke deel, boven de Kuindervaart, meer het oorspronkelijke open karakter (spelregel: 'intensief in het midden, extensief naar buiten').

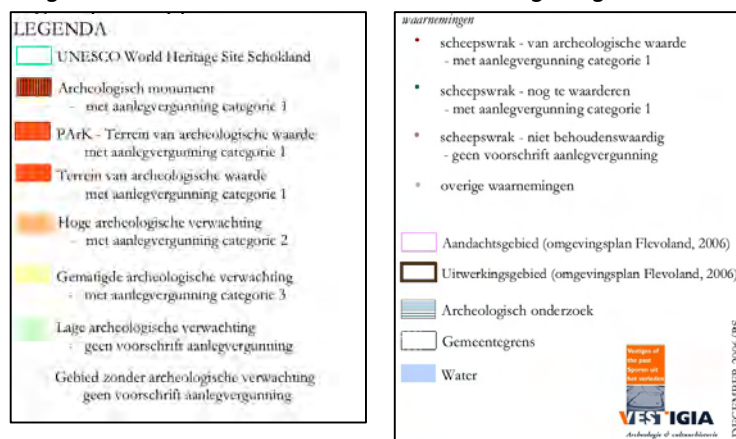
Het meer gesloten karakter van het plangebied na ontwikkeling is geen gebiedsvreemd element in de Noordoostpolder. Ook elders komen gesloten beboste delen voor: Kuinderbos, Voorsterbos, Urkerbos, Schokland. Ook blijven doorzichten mogelijk, met name omdat de huidige wegen en watergangenstructuur gehandhaafd blijft, maar de doorzichten worden wel beperkt. Dit wordt enigszins opgevangen door een tweede spelregel binnen het beleid: 'binnenkavel aan de ringweg vrijhouden'. Dit voorkomt niet een verdere verdichting van het landschap. Het aspect wordt dan ook enigszins negatief beoordeeld.

Effecten Corridor archeologie

Het zuidelijke deel van de Corridor kent een verwachtingswaarde laag. Boven de Kuindervaart kent het plangebied van de Corridor delen met een verwachtingswaarde gematigd tot hoog, maar ook gedeelten met een verwachtingswaarde laag. De beoogde intensiteit van het ruimtegebruik ten zuiden van de Kuindervaart sluit goed aan bij de verwachtingswaarde laag, zoals aangegeven op de beleidsadvieskaart. Ook de intensiteit van het ruimtegebruik ten noorden van de Kuindervaart sluit goed aan bij de verwachtingswaarde gematigd en hoog. Ten aanzien van de aantasting van gebieden met een verwachtingswaarde gematigd en hoog scoren de beoogde ontwikkelingen binnen de Corridor neutraal.

Figuur 18: Basis- en Beleidsadvieskaart voor het grondgebied van Noordoostpolder

Binnen de Corridor zijn tientallen archeologische vondsten aangegeven op de beleidsadvieskaart. Eén hiervan is een scheepswrak welke niet behoudenswaardig is. De andere vondsten vallen onder de overige waarnemingen en kennen geen separate aanlegvergunning. In de Corridor zal op basis van de beleidsadvies kaart dan ook geen aantasting van archeologische vindplaatsen plaatsvinden. Dit aspect wordt dan ook als neutraal beoordeeld.

Effecten Corridor bodem en water

De bodem in het gebied is naar verwachting niet verontreinigd. Wel zal er grondverzet plaatsvinden. Vanuit het oogpunt van duurzaamheid heeft het de voorkeur om de vrijgekomen grond nabij de ontwikkeling her te gebruiken. De ontwikkeling van de Corridor heeft dan ook geen invloed op de bestaande kwaliteit van de bodem. Dit aspect is dan ook als neutraal beoordeeld.

Uitgangspunt is dat ontwikkelingen die mogelijk gemaakt worden binnen de Corridor, geen risico vormen voor de waterkwaliteit. De uitgangspunten en randvoorwaarden uit de watertoets worden meegenomen in de verdere planvorming. Dit aspect wordt dan ook als neutraal beoordeeld. Opgemerkt wordt dat voor de Corridor geen wateropgave aanwezig is en eventuele toekomstige waterberging niet bijdraagt aan de oplossing van de wateropgave van de lager gelegen gebieden. Het aspect waterkwantiteit wordt neutraal beoordeeld.

Effecten Corridor natuur

Hiervoor wordt verwezen naar paragraaf 2.4

Effecten Corridor verkeer, vervoer en infrastructuur

Er worden geen knelpunten voorzien ten aanzien van de verschillende mogelijke ontwikkelingen in relatie met hun ontsluiting (score neutraal).

Verder leiden alle ontwikkelingen tot meer verkeer en daarom minder veiligheid. Het oordeel is daarom licht negatief. Uitgangspunt is dat alle nieuwe situaties zullen voldoen aan de van toepassing zijnde normen.

Effecten Corridor geluid

Voor de combinatie recreatie, natuur en landschap worden op voorhand geen knelpunten verwacht ten aanzien van geluid (score neutraal).

Effecten Corridor lucht

Ten aanzien van luchtkwaliteit kan vooral stikstofdepositie (door verkeersbewegingen) van belang zijn in relatie met Natura 2000 gebieden. Dit aspect is bij het onderwerp natuur beoordeeld.

Geurhinder zorgt niet voor restricties ten aanzien van de ontwikkelingen. Het aspect geur wordt dan ook als neutraal beoordeeld.

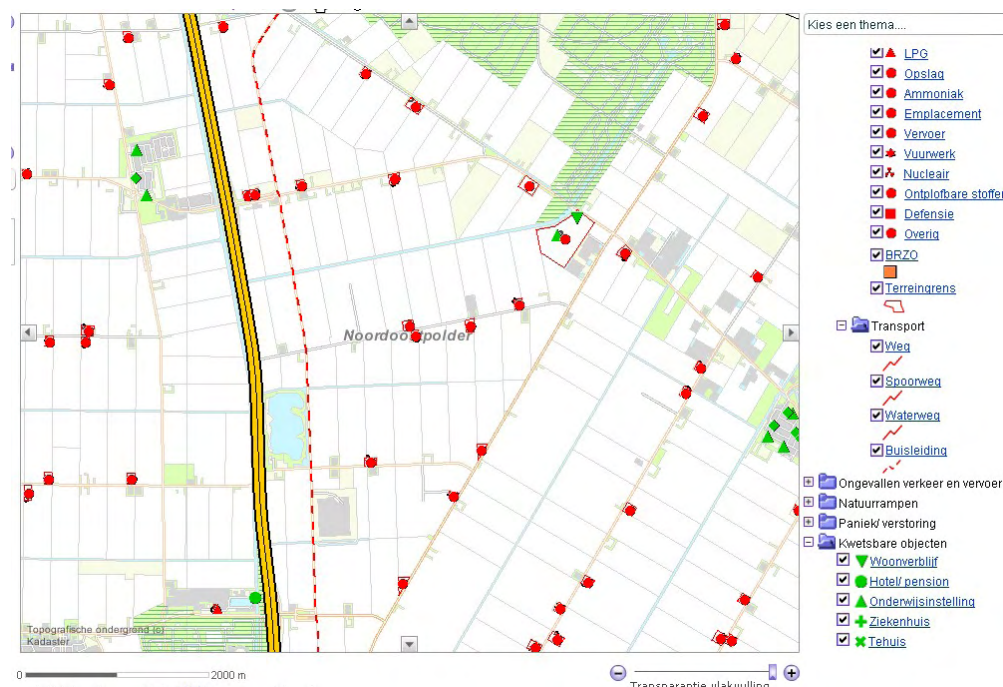
Er treden naar verwachting geen overschrijdingen op van luchtkwaliteitsnormen (score neutraal).

Effecten Corridor licht

De mogelijke activiteiten binnen de Corridor zorgen niet voor een noemenswaardige toename van 'verstrooid licht' en 'gloed' binnen het gebied (oordeel neutraal).

Effecten Corridor externe veiligheid

Door het plangebied van de Corridor loopt een aardgasleiding met een maximale druk van 40 bar (figuur 19). Deze leiding kent een effectafstand van 95 m. Als in het plangebied dat binnen het invloedsgebied ligt sprake is van activiteiten/gebouwen waar langdurig mensen aanwezig (kunnen) zijn, moet specifiek worden gekeken naar het groepsrisico.

figuur 19: Uitsnede risicokaart met aardgasleiding en "overig" (propanantanks)

Effecten Corridor wonen, werken, landbouw en recreatie

Voor de Corridor geldt dat ten zuiden van de Kuindervaart mogelijk woningen verdwijnen (afhankelijk van de aard en omvang van de activiteit en de situering en kavelstructuur naar verwachting minder dan tien), maar dat ten noorden van de Kuindervaart de woningen behouden blijven. Het vervallen van woningen wordt negatief beoordeeld.

Verwacht wordt dat nieuwe recreatieve ontwikkelingen zorgen voor een (netto) toename van werkgelegenheid, afgezet tegen het verdwijnen van agrarische bedrijven ter plaatse (oordeel licht positief).

Uit oogpunt van landbouw wordt het verdwijnen van agrarische grond en bedrijven negatief beoordeeld.

Ten aanzien van recreatie wordt de ontwikkeling van de Corridor positief beoordeeld. Dit kan zowel extensieve recreatie betreffen in het gebied ten noorden van de ringweg (bungalowpark, dierentuin, groen attractiepark, enz.) als bijvoorbeeld uitbreiding van de golfbaan.